

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНОГО
НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**

Спеціальність: **19 «Громадське здоров'я»**
Освітньо-професійна програма: **«Громадське здоров'я»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 1**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **1-й**
Семестр(и): **2-й**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **4.0 кредити ECTS (120 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК 4 Основи громадського здоров'я**

Кафедра/підрозділ: **громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, пр. Науки, 4, корпус А, 2 поверх**

Керівник освітнього компонента :

Помогайбо Катерина Георгіївна, email: kh.pomohaibo@knmu.edu.ua

Сокол Костянтин Михайлович , email: km.sokol@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6107>

Освітній компонент «Організація медико-соціального наукового дослідження» включає в себе вивчення сутності науки та її ролі для розвитку суспільства, сутності наукового продукту, його види та специфіку їх підготовки й використання, вивчення особливостей вибору напрямку та планування науково-дослідної роботи, її організації та здійснення, дослідження сутності наукової інформації та опанування основних засад роботи з нею, вивчення особливостей захисту інтелектуальної власності. Здобувачі освіти також мають з'ясувати особливості наукової діяльності, її організації та ефективності, особливості наукової роботи студентів, молодих дослідників та науковців, що вже склалися та опанувати навички використання цих знань для організації власної професійної та наукової діяльності. Значне місце в даному освітньому компоненті відведено вивченню теоретичних аспектів та опануванню практичних питань особливостей виконання та оприлюднення (презентації, публікації, захисту) різних видів наукових досліджень та впровадженню їх в практичну діяльність. Знання, навички та компетентності, що будуть отримані під час вивчення цього освітнього компоненту є важливим компонентом формування випускника освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», здатного вести професійну та наукову діяльність в сфері громадського здоров'я. Важливість вивчення освітнього компоненту «Організація медико-соціального наукового дослідження» для здобувачів освіти ОПП «Громадське здоров'я» серед іншого визначається й тим, що вона надає необхідні компетенції для підготовки, виконання та захисту кваліфікаційної магістерської роботи, що є складовою частиною атестації випускників освітньої програми.

МЕТА КУРСУ: «Організація медико-соціального наукового дослідження» є оволодіння здобувачами вищої освіти фундаментальними та сучасними знаннями з теоретичних та практичних аспектів здійснення наукової діяльності, підготовки, організації та проведення медико-соціальних наукових досліджень, оприлюднення (презентації, публікації, захисту) результатів таких досліджень та захисту авторських прав, забезпечення права інтелектуальної власності на результати медико-соціальних досліджень.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в сфері охорони здоров'я на відповідній посаді.
- Знання у сфері громадського здоров'я та організації системи охорони здоров'я, розробки і впровадження належних заходів забезпечення здоров'я населення
- Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.
- Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу
- Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації, отриманій із систем епідеміологічного нагляду
- Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї
- Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я
- Схильність критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері громадського здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження
- Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Наука та її роль в розвитку суспільства. Науковий продукт та його види. Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи.
2. Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи: формування теми, планування, аналіз теоретико-експериментального дослідження та формулювання висновків.

Перелік тем практичних /лабораторних занять/ семінарів (12 год.):

1. Перший етап дослідження
2. Статистичні таблиці. Макети. Правила їх заповнення. Вимоги до оформлення ілюстрацій
3. Другий та третій етап медико-соціального дослідження.
4. Четвертий етап дослідження
5. Епідеміологічний аналіз як складова наукового дослідження: мета, завдання та дизайн. Види та особливості епідеміологічних досліджень.

Перелік тем самостійної роботи студента (104 год.)

1. Наука та її роль в розвитку суспільства. Науковий продукт та його види. Роль особистості вченого у процесі формування наукової школи.
2. Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи: формування теми, планування, аналіз теоретико-експериментального дослідження та формулювання висновків.
3. Патентний пошук. Творча діяльність та інтелектуальна власність.
4. Наукова інформація. Джерела наукової інформації. Анкетування і його роль в зборі первинної інформації. Розробка та етапи анкетування.
5. Науковець. Організація робочого місця та робочого часу. Організація праці в науковій діяльності. Ефективність роботи науковця. Основні риси працівника науки.

6. Науково-дослідна робота студентів. Завдання групи Науково-дослідної частини по роботі зі студентами. Участь студентів в наукових дослідженнях.
7. Медико-соціальне наукове дослідження: форми, види, способи отримання статистичної інформації. Етапи статистичного дослідження.
8. Перший етап дослідження:
9. Статистичні таблиці. Макети. Правила їх заповнення. Вимоги до оформлення ілюстрацій. Другий та третій етап медико-соціального дослідження.
10. Четвертий етап дослідження
11. Епідеміологічний аналіз як складова наукового дослідження: мета, завдання та дизайн. Види та особливості епідеміологічних досліджень.
12. Впровадження результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності: впровадження завершених досліджень в практику, ефективність наукового дослідження.
13. Впровадження результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності: впровадження завершених досліджень в практику, ефективність наукового дослідження.
14. Наукові публікації як форма оприлюднення результатів наукового дослідження. Підготовка та загальні вимоги до написання, оформлення та захисту наукового продукту.
15. Особливості підготовки рефератів. Підготовка та захист курсової роботи. Захист дипломної роботи та особливості підготовки.
16. Оформлення презентації за результатами проведеного наукового дослідження. Вимоги та елементи презентації.

Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з електронною системою. Варіативне виконання індивідуальних завдань. Систематичний огляд та огляд з мета-аналізом, особливості підготовки та використання.

Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з електронною системою. Варіативне виконання індивідуальних завдань. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з нормативно-правовими документами. Варіативне виконання індивідуальних завдань.

Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Соціальна медицина, громадське здоров'я. навч. посіб. : у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнєва. Харків : ХНМУ, 2023. Т. 1. Біологічна статистика. 316 с.
2. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. – 260 с.
4. Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. Методологія і організація наукових досліджень : навчальний посібник. – Харків : Вид-во ХДУХТ, 2014. – 115 с.
5. Біостатистика / за заг. ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Ф. Москаленка. – К. : Книга плюс, 2009. – С. 57-71.

В.о. зав. кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина Помогайбо